

ЎЗБЕКИСТОН – КОРЕЯ: ЯНГИ ТЕХНОЛОГИК ТАРАҚҚИЁТ САРИ МУҲИМ ҚАДАМ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Корея Республикасига давлат ташрифи ҳамда Корея Республикаси Президенти Ли Чжэ Мён билан олий даражадаги музокаралари мамлакатларимиз ўртасидаги алоҳида стратегик шериклик муносабатларини янги, мазмунан янада юқори босқичга олиб чиқишда муҳим сиёсий ва амалий аҳамиятга

эга. Энг муҳими, ушбу ташриф натижалари Ўзбекистоннинг замонавий тараққиёт моделида инвестиция, илғор технология, сифатли таълим, инсон капитали, рақамлаштириш ва янги иш ўринлари яратиш каби йўналишлар тобора муҳим ўрин эгаллаётганини яна бир бор намоён этди.

Партия дастури – амалда!

ҲАР БИР МАНЗИЛДА, МАСАЛАДА

ИНСОН МАНФААТИ УСТУВОР

Аҳоли турмушидаги ўзгаришлар, аввало, шифохонада беморга яратилган шароитда, ижтимоий ҳимояга муҳтож инсонга кўрсатилаётган кўмакда, боғчада бола учун яратилган муҳитда, маҳаллада эса оиланинг даромади ва эртанги кунига бўлган ишончида намоён бўлади. Шу маънода ислохотларнинг

ҳақиқий самарасини англаш учун рақамлар ва ҳисоботлар билан чекланиб қолмасдан, одамлар ҳаётига яқин бориш, мавжуд ҳолатни кўз билан кўриш, муаммосига қулоқ тутиш ва унинг ечимига амалий қадам қўйиш муҳим.

“Адолат” СДП Сиёсий Кенгаши раиси

ўринбосари Озода Парпибоева бошчилигидаги ишчи гуруҳнинг Қорақалпоғистон Республикасидаги ўрганишлари ҳам ана шу ёндашувнинг амалий ифодаси бўлди. Эътиборлиси, ҳар бир манзилда масалани ҳал этишнинг амалий йўллари муҳокама қилинди.

Депутат саволи

Зухриддин МАВЛОНОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси
депутати

Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги “Адолат” социал-демократик партияси фракцияси йиғилишида тегишли масъулларга қуйидаги савол билан юзланди:

**СИНФЛАРДА ЎҚУВЧИЛАР СОНИ КЎПЛИГИГА
ҚАЧОН ЧЕК ҚЎЙИЛАДИ?**

Бир синфда 40 нафар бола.

Дарс эса – 45 дақиқа.

Ўқитувчи мавзунини тушунтирсин, саволларга жавоб берсин, ҳар бир боланинг ўзлаштиришини ҳам текширсин. Бунга вақт қанчалик етади?

Шундай шароитда ўқитувчидан сифатли таълим, боладан юқори натижа талаб қилаямиз. Аввало, шу талабга муносиб шароит яратиб беришимиз керак эмасми?

Ўқитувчига ҳам, ўқувчига ҳам қийинчилик туғдираётган синфларда ўқувчилар сони кўпчилигига қачон чек қўйилади?

“ТАШАББУСЛИ
БЮДЖЕТ”
ДЕПУТАТЛАР
ЭЪТИБОРИДА

ИМКОНияТЛАР ДОИРАСИ КЕНГАЙМОҚДА

МАСТ ҲОЛДА РУЛГА ЎТИРГАНЛАРНИ

УМРБОД ҲАЙДОВЧИЛИК ҲУҚУҚИДАН МАҲРУМ ҚИЛИШ ТАКЛИФ ЭТИЛДИ

ЎЗБЕКИСТОН – КОРЕЯ: ЯНГИ ТЕХНОЛОГИК ТАРАҚҚИЁТ САРИ МУҲИМ ҚАДАМ

1 Корея Республикаси бугунги кунда инновация, рақамли технологиялар, юқори қўшилган қийматли ишлаб чиқариш, касбий таълим ва инсон капитални ривожлантириш борасида катта тажрибага эга. Ўзбекистон эса ўзининг бой табиий ресурслари, меҳнат салоҳияти, географик имкониятлари ва улкан бозори билан ишончли ҳамкорлик учун кенг имкониятлар яратмоқда.

Шу маънода, томонларнинг мустақам инновацион ва технологик альянс барпо этишга интилаётгани стратегик жиҳатдан ниҳоятда муҳимдир. Хусусан, ахборот технологиялари, сунъий интеллект, киберхавфсизлик, тиббиёт, фармацевтика ва бошқа юқори технологияли соҳаларда ҳамкорлиқнинг кенгайиши Ўзбекистоннинг янги иқтисодий салоҳиятини шакллантиришга хизмат қилади.

ИНСОН КАПИТАЛИ – СТРАТЕГИК ШЕРИКЛИКНИНГ ЭНГ МУҲИМ МЕЗОНИ

“Адолат” СДП нуктаи назаридан қараганда, ҳар қандай иқтисодий ҳамкорлиқнинг энг муҳим натижаси, аввало, инсон ҳаётида, унинг билим ва касбий салоҳиятида, муносиб меҳнат қилиши ва ўз келажагини ўзи қуриши учун яратилган имкониятларда намоён бўлиши керак.

Шу жиҳатдан, Корея билан таълим ва кадрлар тайёрлаш соҳасидаги ҳамкорлиқни чуқурлаштириш алоҳида аҳамият касб этади.

Айни пайтда Ўзбекистонда Корея университетларининг филиаллари, KOICA кўмагида ташкил этилган касб-хунарга ўқитиш марказлари фаолият юритаётгани ёшлар учун янги имкониятлар яратаяпти. Энди ушбу тажрибани ҳудудларга янада кенг ёйиш, замонавий касбларни ёшларга яқинлаштириш ва меҳнат бозори талабларига мос кадрлар тайёрлаш муҳим вазифадир.

Айниқса, ёшларнинг замонавий касб эгаллаши, рақамли саводхонлиги, муҳандислик ва IT соҳаларига қизиқишини ошириш, тадбиркорлик кўникмаларини шакллантириш мамлакатнинг узоқ муддатли тараққиёти учун мустақам замин яратаяпти.

Бу эса “Адолат” СДПнинг инсон манфаатларини таъминлаш, ижтимоий адолатни қарор топтириш, ёшларни қўллаб-қувватлаш ва муносиб меҳнат шaroитларини яратишга қаратилган мақсадлари билан тўла ҳамоҳангдир.

НАВОИЙ ВИЛОЯТИ УЧУН ҲАМ ЯНГИ ИМКОНИЯТЛАР

Мазкур таъриф натижаларини Навоий вилояти нуктаи назаридан ҳам алоҳида аҳамиятга эга, деб биламан.

Навоий вилояти – саноат, қончилик, кимё, энергетика, логистика, қишлоқ хўжалиги ва туризм соҳаларида катта салоҳиятга эга ҳудуд.

Шу сабабли Кореянинг илғор технологиялари ва бошқарув тажрибасини вилоят иқтисодиётига кенгроқ татбиқ этиш, юқори технологияли ишлаб чиқаришни ривожлантириш, ресурслардан самарали фойдаланиш, саноатни модернизация қилиш ва янги иш ўринлари яратиш бўйича янги лойиҳаларни шакллантириш муҳим.

Айниқса, муҳим минераллар, саноат кооперацияси, транспорт-инфраструктура, рақамли технологиялар, энергетика, қишлоқ хўжалиги ва туризм йўналишларида Корея билан ҳамкорлиқни Навоий вилояти кесимида ҳам кучайтириш учун имкониятлар мавжуд.

Бунда инвестиция жалб қилишнинг ўзи етарли эмас. Асосий вазифа – инвестиция ортидан янги технология, янги иш ўринлари, янги касблар, маҳаллий мутахассислар учун билим ва тажриба, аҳоли даромадларининг ўсишига эришилди.

ТАРАҚҚИЁТ НАТИЖАСИ ОДАМЛАРГА ЕТИБ БОРГАНДАГИНА ҚАДРЛИ

“Адолат” СДП иқтисодий ўсиш ва инвестицияларни қўллаб-қувватлаган ҳолда, уларнинг ижтимоий самардорлигига ҳам алоҳида эътибор қаратиш зарур, деб ҳисоблайди.

Яъни, янги лойиҳалар:

- ёшларни иш билан таъминлаш;
- касб-хунар ўрганиш имкониятларини кенгайтириш;
- хотин-қизлар бандлигини ошириш;
- ҳудудлар ўртасидаги имкониятлар тафовутини қисқартириш;
- замонавий таълим ва тиббий хизматлар сифатини яхшилаш;
- кичик бизнес ва тадбиркорлик учун янги имкониятлар яратиш;
- аҳоли турмуш фаровонлигини оширишга хизмат қилиш лозим.

Шунда стратегик шерикликнинг самараси фақат статистик кўрсаткичларда эмас, балки оддий инсонларнинг ҳаётида ҳам намоён бўлади.

МИЛЛИЙ ҚАДРИЯТ ВА ЗАМОНАВИЙ ТАРАҚҚИЁТ УЙҒУНЛИГИ

Таъриф доирасида маданий-гуманитар алоқаларни янада ривожлантириш, 2027 йилни “Маданият ва ўзаро алмашинувлар йили” сифатида ўтказиш бўйича келишувга эришилгани ҳам алоҳида аҳамиятга эга.

Биз замонавий технология ва инновацияларни ўзлаштирар эканмиз, миллий ўзлигимиз, тарихий хотирамиз ва маънавий қадриятларимизни асрашимиз зарур.

Корея тажрибаси шуни кўрсатадики, жадал иқтисодий ва технологик тараққиёт миллий маданият ва таълимга эътибор билан уйғунлашганда янада барқарор натижа беради.

Ўзбекистондаги корейс диаспораси эса икки халқ ўртасидаги дўстлик ва

Мансуржон ҲАМИДОВ,
“Адолат” СДП Навоий
вилояти кенгаши
раиси

ўзаро англашувнинг ўзига хос кўприги сифатида бу муносабатлари янада мустақамлашга хизмат қилиб келмоқда.

Ўзбекистон Президентининг Корея Республикасига давлат таърифи натижаларини биз, “Адолат” СДП вакиллари, янги иқтисодий имкониятлар билан бир қаторда, инсон капитали ва ижтимоий адолатни мустақамлаш учун янги имкониятлар очувчи муҳим қадам сифатида баҳолаймиз.

Қарийб 12 миллиард долларлик инвестициялар портфелининг шаклланиши, Корея Эксимбанки билан Стратегик ҳамкорлик дастурининг қабул қилиниши, шунингдек, турли соҳаларни қамраб олган икки томонлама ҳужжатларнинг имзолалини Ўзбекистон – Корея ҳамкорлигининг амалий мазмунли тобора кенгайиб бораётганини кўрсатмоқда.

Қарийб 12 миллиард долларлик инвестициялар портфелининг шаклланиши, Корея Эксимбанки билан Стратегик ҳамкорлик дастурининг қабул қилиниши, шунингдек, турли соҳаларни қамраб олган икки томонлама ҳужжатларнинг имзолалини Ўзбекистон – Корея ҳамкорлигининг амалий мазмунли тобора кенгайиб бораётганини кўрсатмоқда.

Ишонимизки, Ўзбекистон – Корея алоҳида стратегик шериклигининг янги босқичи мамлакатимизда инновацион иқтисодиётни, замонавий таълимни, юқори малакали кадрлар тайёрлаш тизимини, муносиб бандлиқни ва инсон қадрига асосланган адолатли жамиятни барпо этиш жараёнига муносиб ҳисса қўшади.

Фракция йиғилиши

МАБЛАҒЛАР КАМ ЎЗЛАШТИРИЛГАНИ ЭЪТИРОЗЛАРГА САБАБ БЎЛДИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги “Адолат” социал-демократик партияси фракцияси йиғилишида соғлиқни сақлаш соҳасига ажратилаётган маблағлар ва улардан фойдаланиш самарадорлиги атрофида муҳокама қилинди.

Қайд этилганидек, 2026 йилнинг биринчи ярим йиллигида тиббиёт соҳасига Давлат бюджетидан 22,7 триллион сўм ажратилган. Бу ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 2,8 триллион сўмга кўп. Ушбу маблағлар ҳисобидан 3 839 та тиббиёт муассасаси фаолияти таъминланмоқда. Тиббиёт ходимларининг иш ҳақи ва унга тенглаштирилган тўловларга 13 триллион 64,6 миллиард сўм, дори-дармон ва зарарсизлантирувчи воситаларга 1 триллион 689,1 миллиард сўм йўналтирилган. Бироқ айрим тиббий дастурларда маблағларни ўзлаштириш даражаси пастлиги фракция депутатларининг танқидий эътирозларига сабаб бўлди.

Жумладан, аллергия касалликларига чалинган беморларни зарур дори воситалари билан таъминлаш дастурида ижро 20 фоиз даражасида қолган. Орфан ва ирсий-генетик касалликларига чалинган болаларга тиббий ва ижтимоий ёрдам кўрсатиш йўналишида ҳам маблағларни ўзлаштириш паст бўлган.

Депутатлар бундай кечикишларга йўл қўйиб бўлмаслигини таъкидладилар. Жумладан, фракция аъзоси Манзура Салимова кам учрайдиган ва ирсий-генетик касалликларига чалинган болалар учун зарур дори-дармон ва тиббий воситаларни харид қилиш жараёнида бюрократик кечикишларга йўл қўйиб бўлмаслигини алоҳида эътироф этиб, бу партиянинг ҳар бир инсон учун малакали тиббий хизматдан фойдаланиш имкониятини таъминлашга қаратилган дастурий мақсадларда ҳам кўрсатилганини қайд этди.

Муҳокамада аҳолининг ижтимоий ҳимоя қилиш масалаларига ҳам алоҳида эътибор қаратилиб, ижтимоий тўловларнинг манзиллилиги ва самардорлигини янада ошириш, давлат кўмаги ҳақиқатан ҳам эҳтиёжманд фуқароларга ўз вақтида етиб боришини таъминлаш муҳимлиги қайд этилди.

Йиғилишда фракция аъзолари Давлат бюджетининг ижтимоий йўналтирилганлигини, ажратилаётган маблағлар ҳажмининг ортиб бораётганини ижобий баҳолади. Айни вақтда, маблағларнинг мақсадли, ўз вақтида ва натижадор сарфланиши устидан парламент назоратини кучайтириш зарурлиги таъкидланди.

ҲАР БИР МАНЗИЛДА, МАСАЛАДА ИНСОН МАНФААТИ УСТУВОР

1 НУКУСДА ТИББИЙ ХИЗМАТ СИФАТИ ЎРГАНИЛДИ

Ишчи гуруҳ Қорақалпоғистон Республикасида аҳолига кўрсатилаётган тиббий хизмат сифатига алоҳида эътибор қаратди.

Улар Нукус шаҳридаги У.Халмуратова номидаги Республика кўп тармоқли тиббиёт марказида бўлишди.

Ўрганиш давомида марказнинг мавжуд имкониятлари, беморлар учун яратилган шaroитлар, тиббий хизмат кўрсатиш жараёни ҳамда шифокор ва тиббиёт ходимларининг меҳнат шaroитлари билан ақидан танишилди.

– Биз учун шифокорларнинг фикрини бевоҳита эшитиш, айниқса, муҳим, – дейди **Озода Паррибоева**, – *Очик мулоқот чоғида уларнинг кундалик фаолиятида учраётган масалалар, беморларга кўрсатилаётган тиббий хизмат сифатини янада оширишга доир таклиф ва мулоҳазаларини тингладик. Шу билан бирга, беморларнинг соғлиқларини тиклаш учун имкониятларни янада кенгайтириш, тиббиёт ходимларининг самарали меҳнат қилиши учун зарур шaroитларни яратиш масалалари юзасидан атрофлича фикр алмашидик. Зеро, сифатли ва аҳоли учун қўлай тиббий хизматни таъминлаш – инсон қадрини улуғлаш ва ижтимоий адолатни қарор топтиришнинг муҳим шартидир.*

Ишчи гуруҳнинг кейинги манзили Нукус шаҳридаги Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги бўлди.

Маълумотларга кўра, шаҳардаги 71 та маҳаллада 350 минг 392 нафар аҳоли истиқомат қилади. Уларнинг 48 минг 520 нафари ижтимоий ҳимояга муҳтож. Бу рақамлар ҳар бир инсоннинг эҳтиёжини ўрганиш, унга зарур ёрдамни ўз вақтида етказиш қанчалик катта масъулият эканини кўрсатади.

Соҳа ходимлари билан мулоқотда оғир вазиятга тушиб қолган oilалар, ногиронлиги бўлган шахслар, ёлғиз кексалар, етим ва ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болалар, шунингдек, таъйиқ ва зўравонликдан жабрланган хотин-қизларни қўллаб-қув-

ватлаш борасидаги ишлар муҳокама қилинди.

Қайд этилганидек, “Саховат ва кўмак” жамғармаси маблағлари ҳисобидан 2025 йил ҳамда 2026 йилнинг ўтган даврида 1 928 нафар ижтимоий ҳимояга муҳтож фуқарога 6 миллиард 421 миллион сўмдан ортиқ ёрдам берилган.

Бу жараёнда инсонларнинг мушкул қатнашлик енгиллашяётгани, муножаатлар қандай қўриб чиқилаётгани ва аниқланган муаммолар қай тарзда ҳал этилаётгани муҳим. Шу боис мазкур йўналишда ҳам соҳа ходимларининг фикр ва таклифлари тингланди. Хизматлар сифатини ошириш ва мавжуд муаммоларни бартараф этиш йўллари юзасидан фикр алмашилди.

Ижтимоий ҳимояда муаммони аниқлашдан бошлаб, эҳтиёжни ўрганиш, манзилли хизмат кўрсатиш ва натижани кузатиб боришга бўлган ҳар

бир босқич муҳим ва бу бугуннинг талаби. Зотан, фуқарога кўрсатилган ёрдам унинг ҳаётида ижобий ўзгаришга хизмат қилиши, қийин вазиятдан чиқишга таянч бўлиши керак.

БОҒЧАЛАРДА БОЛАЛАРГА ҚўЛАЙ ШAROIT ЯРАТИШ – АСОСИЙ МАСАЛА

Ишчи гуруҳ Нукус шаҳридаги 2- ва 47-сонли мактабгача таълим ташкилотларида болалар учун яратилган шaroитлар ҳамда таълим-тарбия жараёни билан ҳам танишди.

Мазкур муассасаларнинг моддий-техник базаси, хоналарнинг жиҳозланиши, тарбияланувчилар учун қўлай ва хавфсиз муҳитни таъминлашга қаратилган ишлар ҳам кун тартибидagi асосий масалалардан бири бўлди.

2-сонли мактабгача таълим ташкилоти 120 ўринга мўлжалланган. 240

ўринга мўлжалланган 47-сонли мактабгача таълим ташкилотиди эса айни пайтда 217 нафар бола тарбияланмоқда. Бу ерда ҳам муассаса фаолияти, таълим-тарбия жараёнининг ташкил этилиши ва тарбияланувчилар учун яратилган қўлайликлар кўздан кечирилди.

Жойлардаги ҳолатни бевоҳита ўрганиш ва муассасалар эҳтиёжларини таъмин қилиш орқали мавжуд муаммоларга амалий ечимлар таклиф этилди.

КЕГЕЙЛИДА АҲОЛИ БАНДЛИГИ ВА ДАРОМАДИНИ ОШИРИШ БЎЙИЧА ҚАНДАЙ АМАЛИЙ ИШЛАР БОР?

Ишчи гуруҳ аъзолари Кегейли туманидаги “Мадания” маҳалла фуқаролар йиғини фаолияти билан танишиб, аҳоли бандлигини таъминлаш, камбағаллиқни қисқартириш ҳамда oilалар даромадини ошириш борасида қандай амалий

ишлар олиб борилаётгани билан қизикди.

Ушбу маҳаллада 4 131 нафар аҳоли яшайди. Ҳудудда битта умумтаълим мактаби, иккита давлат ва иккита хусусий мактабгача таълим ташкилоти бор. Айни пайтда маҳалладаги 70 та oilа камбағал oilалар рўйхатида киритилган. Маҳаллада ишсиз фуқаролар сони 143 нафарни ташкил этади.

Маҳалланинг асосий иқтисодий драйвери хизмат кўрсатиш соҳаси ҳисобланади. Давлатимиз раҳбари раислигида жорий йилнинг 3 сентябрь куни ўтказилган видеоселектор йиғилишида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида туманда махсус штаб ташкил этилган. Штаб томонидан аҳоли билан манзилли ишлаш, эҳтиёжманд oilаларни қўллаб-қувватлаш ва янги даромад манбаларини яратишга қаратилган чоралар амалга оширилмоқда.

Хусусан, тизимли ишлаш натижасида маҳалладаги 9 нафар фуқарога 105 миллион сўмлик иш қуроллари, шунингдек, маҳалла банкири кўмагида қорвачилик билан шугулланиш ва гўзаллик салонлари ташкил этиш истагини билдирган 3 нафар фуқарога 130 миллион сўм миқдорда имтиёзли кредитлар ажратилишига амалий кўмак берилган.

Ўрганиш давомида маҳалладаги ижтимоий инфратузилма ҳолатига ҳам алоҳида эътибор қаратилди. Масалан, ҳудуддаги эскирган болалар майдончасини таъмирлаш ва хавфсиз, замонавий дам олиш масканига айлантириш юзасидан туман мутасаддилари билан ҳамкорликда тегишли чора-тадбирлар режаси ишлаб чиқилди.

Озода Паррибоева бошчилигидаги

ишчи гуруҳнинг Нукус шаҳридаги ўрганишлари “Наврўз” маҳалласида давом этди.

Ўрганиш давомида ишчи гуруҳ аъзолари маҳалла аҳолиси билан очик ва самимий мулоқот қилди. Суҳбатларда фуқароларнинг кундалик ҳаёти, уларни ўйлантираётган муаммолар, таклиф ва мулоҳазаларга алоҳида эътибор қаратилди.

Мулоқот чоғида мамлакатимизда инсон қадрини улуғлаш, аҳоли фаровонлигини ошириш, айниқса, ёшларни қўллаб-қувватлаш ва улар учун муносиб имкониятлар яратиш борасида амалга оширилаётган ишлар хусусида ҳам фикр алмашилди.

Маҳалла аҳолиси юртимиздаги тинчлик ва осойишталик, яратилаётган шарт-шaroитлар одамларнинг эркин меҳнат қилиши, фарзандларини муносиб тарбиялаши ҳамда келажака ишонч билан қараши учун муҳим аҳамият касб этаётганини таъкидлади.

Шу билан бирга, маҳалладаги мавжуд муаммолар ва аҳолини ўйлантираётган масалалар ҳам атрофлича ўрганилди. Фуқаролар томонидан билдирилган таклиф ва ташаббуслар юзасидан фикр алмашилиб, уларни ҳал этиш имкониятлари муҳокама қилинди.

Бундай очик мулоқотлар аҳолини қийнаётган муаммоларни бевоҳита жойида ўрганиш, уларнинг таклифларини эшитиш ва амалий ечимлар белгилашда муҳим аҳамият касб этади.

Ишчи гуруҳнинг Қорақалпоғистон Республикасидаги ўрганишлари давом этмоқда.

“Адолат” СДП матбуот хизмати

“ТАШАББУСЛИ БЮДЖЕТ”

ДЕПУТАТЛАР ЭЪТИБОРИДА

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати, “Адолат” СДП фракцияси аъзоси Нодира Рашидова Тахياتош туманидаги “Жайхун” маҳалласида маҳалла фаоллари ҳамда аҳоли вакиллари билан учрашди.

Мулоқот давомида маҳалладаги муаммолар, фуқароларни қийнаётган ижтимоий масалалар, аҳоли учун яратилган шароитларни янада яхшилаш ҳамда ҳудудни обод ва фаровон қилиш юзасидан билдирилган таклифлар муҳокама қилинди.

Шунингдек, Президентимиз раислигида 2026 йил 16 июль куни “Маҳаллаларга янги муҳит олиб кириш” мавзусида ўтказилган видеоселектор йиғилишида белгиланган вазифаларнинг маҳалла даражасидаги ижроси, аҳоли билан ишлашнинг самарали усуллари йўлга қўйиш ҳамда мавжуд имкониятлардан оқилона фойдаланиш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди.

Аҳоли томонидан билдирилган мурожаат ва таклифлар депутат томонидан тингланиб, ҳар бир масалани тегишли

тартибда ўрганиш, масъул ташкилотлар билан ҳамкорликда амалий ечим топиш бўйича зарур чоралар белгиланди.

Шунингдек, депутат Тўртқул туманидаги “Барака” текстил корхонаси фаолияти билан ҳам танишди.

Ўрганиш давомида тадбиркорнинг фаолияти, ишлаб чиқариш жараёнлари, текстил маҳсулотларини тайёрлаш босқичлари ҳамда корхонада яратилган иш ўринлари кўздан кечирилди.

Депутат Тўртқул туманида барпо этилаётган 120 ўринли янги мактабга таълим ташкилотиди ҳам бўлиб, қурилиш жараёни ва яратилаётган шароитларни кўздан кечирди. Қурувчилар билан мулоқотда объектнинг сифат ва хавфсизлик стандартларига тўлиқ жавоб бериши алоҳида эътиборга олинди.

Янги боғча фойдаланишга топширилиши билан ҳудудда мактабга таълим қамрови кенгайди ҳамда жажжи болажонларимиз учун барча замонавий шароитлар яратилади.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати, “Адолат” СДП фракцияси аъзоси Тоҳир Полвоновнинг Хоразм вилоятидаги ўрганишлари Янгиариқ туманидаги таълим ва тиббиёт масканларидан бошланди. Хусусан, тумандаги 11-сон ихтисослаштирилган мактабнинг ҳолати, таълим сифати ўрганилди.

Ўқувчи ва ўқувчилар билан ёшлар салохиятини рўйбга чиқариш юзасидан мулоқот қилинди. Шу билан бирга, аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш, айниқса, она ва бола соғлиғини асраш мақсадида туман тиббиёт бирлашмасида яратилган шарт-шароитлар, чақалоқлар реанимацияси бўлими фаолияти ва замонавий тиббий жиҳозлар билан таъминланганлик даражасига эътибор қаратилди.

Сўнгги йилларда соғлиқни сақлаш тизимидаги ислохотлар натижасида беморларга ўз вақтида ва сифатли хизмат кўрсатиш учун яратилган бундай имкониятлар бевосита инсон қадрини улуглашга хизмат қилаётгани алоҳида эътироф этилди.

Ижтимоий соҳадаги ислохотлар билан бир қаторда, ҳудудда тадбиркорликни ривожлантириш ва аҳоли бандлигини таъминлаш борасидаги ишлар ҳам эътибордан четда қолмади. Жумладан, фаолият бошлаганига эндиgina 4 ой бўлганига қарамай, бугунги кунда 22 турдаги маҳсулот — суяқ совун, шампунь

ва тозаланган ичимлик суви ишлаб чиқараётган “Xorazm Chista Lyuks” МЧК фаолияти билан танишилди.

Корхона раҳбари Шерзод Атажановнинг таъкидлашича, ҳозирда 30 нафарга яқин маҳаллий аҳоли доимий иш ўрнига эга бўлган бу масканда йил якунига қадар ишлаб чиқариш қувватини янада кенгайтириш ва янги иш ўринлари яратиш мақсад қилинган.

Бу каби ташаббуслар туман иқтисодиётини мустаҳкамлаш, маҳаллий ишлаб чиқаришни қўллаб-қувватлаш ва одамларнинг турмуш фаровонлигини оширишда муҳим аҳамият касб этади. Албатта, ҳудудлардаги ҳар қандай ўзгариш ва янгиланишларнинг асл баҳосини халқ беради, шу боис ўрганишлар доирасида Янгиариқ туманидаги сайловчилар билан юзма-юз мулоқот ташкил этилиб, уларнинг мурожаатлари тингланди.

Фуқаролар томонидан кўтарилган бандлик, ижтимоий ҳимоя ва бошқа долзарб масалалар атрофлича таҳлил қилиниб, уларни қонуний тартибда ижобий ҳал этиш юзасидан мутасадди ташкилотлар билан ҳамкорликда аниқ чоралар белгиланди.

“Адолат” СДП вилоятлар кенгашлари матбуот хизмати хабарлари асосида тайёрланди

Муаммо билан юзма-юз

ФУҚАРО МУРОЖААТИГА АМАЛИЙ ЕЧИМ

“Адолат” СДПнинг “Муаммо билан юзма-юз” лойиҳаси доирасида аҳоли мурожаатларини жойига чиққан ҳолда ўрганиш, мавжуд муаммоларга қонуний ва амалий ечим топишга қаратилган ишлар изчил давом этмоқда.

Навбатдаги амалий кўмак Хоразм вилоятининг Тупроққалъа туманида кўрсатилди.

Халқ депутатлари туман Кенгаши депутати Собиржон Аллаёров ташаббуси билан тумандаги “Яккачиқир” МФЙда яшовчи, I гуруҳ ногиронлиги бўлган ва ижтимоий реестрга киритилган Зафарбек Махсудовга ногиронлик аравачаси топширилди.

Фуқаронинг туман “Инсон” ижтимоий хизматлар марказига қилган мурожаати депутат томонидан назоратга олиниб, мутасадди ташкилотлар билан ҳамкорликда қисқа муддатда ижобий ҳал этилди.

Фуқаролар мурожаатларига эътиборли муносабатда бўлиш, уларнинг қонуний ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, муаммоларни бевосита жойига чиққан ҳолда ўрганиб, аниқ натижага эришиш — “Адолат” СДП депутатлари ва фаоллари ишончини муҳим йўналишларидан бирidir.

Зеро, ҳар бир мурожаат ортида инсон тақдир ва унинг ҳаётий эҳтиёжи туради. Муаммоларни қорозда эмас, амалда ҳал этишга қаратилган бундай ишлар халқ билан яқин мулоқотни мустаҳкамлаш, аҳолининг партия ва депутатларга бўлган ишончини ошириш ҳамда инсон манфаатларини таъминлашга хизмат қилади.

Хоразм вилоят кенгаши матбуот хизмати

ТАЪЛИМ СИФАТИ — МУНОСИБ ШАРОИТДАН БОШЛАНАДИ

Халқ депутатлари Самарқанд вилоят Кенгаши депутати Нилуфар Жаъфарова Ургант тумани “Гулистон” МФЙ ҳудудида жойлашган 3-сон умумтаълим мактабида бўлиб, таълим муассасасидаги мавжуд шарт-шароитлар ва муаммоларни ўрганди.

Ўрганишлар давомида мактабнинг, сув таъминоти ҳолати атрофлича кўриб чиқилди. Шунингдек, таълим муассасасининг моддий-техник базаси, ўқувчилар учун яратилган шароитлар ҳамда мавжуд муаммолар юзасидан мактаб масъуллари билан фикр алмашилди.

Мазкур мактаб 930 нафар ўқувчига мўлжалланган бўлса-да, бугунги кунда унда 1450 нафар ўқувчи таҳсил олаётгани таълим муассасасига бўлган эҳтиёж ва юкламанинг нақадар юқори эканини кўрсатади.

Ўрганиш жараёнида мактаб ҳудудида 1964 йилда қурилган иккита ўқув биноси мавжудлиги, мазкур бинолар бугунги кунга келиб фойдаланиш учун яроқсиз ҳолатга келиб қолгани аниқланди. Мактаб раҳбарияти ушбу биноларни қайта реконструкция қилиш масаласида депутат мурожаат қилиб, амалий ёрдам сўради.

Мазкур мурожаат депутат томонидан назоратга олиниб, мавжуд муаммони ижобий ҳал этиш мақсадида тегишли ташкилотларга депутатлик сўровлари юборилди. Унда мактаб ҳудудидаги

яроқсиз ўқув биноларини замонавий талаблар асосида қайта реконструкция қилиш ва улардан самарали фойдаланиш имкониятларини яратиш юзасидан амалий ёрдам кўрсатиш сўралган.

Мактаб директорининг таъкидлашича, ушбу бинолар реконструкция қилиниб, фойдаланишга топширилса, таълим муассасасида ўқув жараёни бир сменада ташкил этиш имконияти пайдо бўлади. Бу эса, айниқса, қиш мавсумида узоқ ҳудудлардан қатнаб таҳсил оладиган ўқувчилар учун катта қулайлик яратди.

Нилуфар Жаъфарова ушбу муаммога ечим топишни ўз зиммасига олди. Депутатнинг жойлардаги ўрганишлари ва аҳоли ҳамда ижтимоий соҳа вакиллари мурожаатларини амалий ечимга йўналтириши депутатлик назоратининг ҳаётий ва халқчил мазмунини намоён этмоқда.

Самарқанд вилоят кенгаши матбуот хизмати

Вилоятдаги ижтимоий-иқтисодий ўзгаришларнинг ҳақиқий ўлчови фақат статистика жадвалларида эмас, балки оддий бир саволга жавобда намоён бўлади: Бугун мактабни битираётган наманганлик йигит ёки қиз олдида қандай йўллар бор?

Ўн йил аввал бу саволга жавоб анча қисқа эди. Бугун эса таълим, касб, тадбиркорлик, рақамли иқтисодиёт ва спорт соҳаларида танловлар кўпайди. Бу, айниқса, 3 миллион 200 минг аҳолиси бор, шундан 14-30 ёшлилар 756 минг нафарни ташкил этадиган Наманган учун стратегик аҳамиятга эга.

ИМКОНИЯТЛАР ДОИРАСИ КЕНГАЙМОҚДА

Наримон ДЕҲҚОНОВ,
Наманган давлат университети профессори,
сиёсий фанлар доктори,
халқ депутатлари Наманган вилояти
Кенгаши депутати

ЎН ЙИЛ АВВАЛ: ТОР ЙЎЛАК

2015-2016 йилларда республика олий таълим муассасаларида жами 268 мингга яқин талаба тахсил оларди. Аҳолиси зич Наманганда минглаб битирувчилар учун танлов чекланган, олийгоҳга кирмаган ёшнинг йўли кўп ҳолларда тасодифий иш ёки меҳнат миграциясига бориб тақаларди. Ёшларнинг қаерда яшashi, қандай касбга қизиқиши ва қандай кўмакка муҳтожлигини маҳалла кесимида аниқлайдиган манзилли механизм ҳам етарлича шаклланмаган эди. Шу боис имконият кўпроқ Тошкент ёки хориж билан боғланарди.

БУРИЛИШ НУҚТАСИ: СИЁСАТ ҲУҶЖАТДАН АМАЛИЁТГА ЎТДИ

2016 йилда қабул қилинган "Ёшларга оид давлат сиёсати тўғрисида"ги қонун, кейинчалик Ёшлар ишлари агентлигининг ташкил этилиши ва бошқа қатор қарорлар тизимли ёндашушни кучайтирди. Ёш сезиларли механизмлардан бири — "Ёшлар дафтари". Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 7 июндаги 312-сонли қарори ва 2026 йил февралдаги тақомиллаштиришлар ёшларни умумий рақам эмас, аниқ манзил ва эҳтиёж сифатида кўришга хизмат қилди. 2026 йилнинг саккиз ойида Наманганда 407 нафар ёш "Ёшлар дафтари"га киритилиб, 312 нафарига, яъни 77 фоизига амалий кўмак кўрсатилди. Жамғармада 44 миллиард 466,1 миллион сўм маблағ шакллантирилди.

ТАЪЛИМ: ЭШИК КЕНГАЙДИ, СИФАТ ТАЛАБИ ОРТДИ

Республикада олий таълимдаги талабалар сони 2015 йилдаги 268 минг нафардан 2023 йилга келиб, 1 миллион 314 минг нафарга етди. 2025/2026 ўқув йили бошида эса 1 миллион 600 минг нафардан ошди. Наманган вилоятида 9 та олий таълим муассасасида 91 минг нафар талаба тахсил олмоқда. 2020 йилда би-

тирувчилар сони 1,59 баробар ошган шaroитда ОТМга кирганлар сони 2,02 баробарга кўпайиб, Наманган бу кўрсаткич бўйича 4 поғона юқорилади. 2024 йилда 29 минг 42 нафар битирувчининг 1 минг 157 нафари асосий қабулдан олдинок мамлакатимиз ва хориждаги нуфузли ОТМларга қабул қилинди; 1 минг 287 нафари IELTS, 891 нафари миллий сертификат соҳиби бўлди. 2025 йилда республикада 438 минг 869 битирувчининг 113 минг 176 нафари, яъни 25,8 фоизи давлат ОТМларига қабул қилинди. Президент, ижод, "Темурбеклар мактаби" ва ихтисослаштирилган мактаблар ҳам иқтидорли ўқувчилар учун янги ривожланиш траекториясини яратди.

КАСБИЙ ТАЪЛИМ: ДИПЛОМДАН МЕҲНАТ БОЗОРИГАЧА

Наманганда 53 та давлат ва 3 та нодавлат техникум фаолият юритади. 49 та техникум фаолияти қайта йўлга қўйилди, 4 та мономарказга техникум мақоми берилди. Меҳнат бозори талаби асосида эҳтиёж қамайган 9 та касбни тугатиш ва 80 та янги касбни очиш тақлиф қилинди. 42 та техникумда 42 та касб бўйича 7 минг 428 нафар ўқувчи дуал таълимда тахсил олмоқда. Шунингдек, 27 та техникумда немис, корейс ва япон тиллари бўйича 51 та гуруҳ ташкил қилиниб, 884 нафар ўқувчи ва ишсиз фуқаро жалб этилди. Бу касбий таълимни ҳам ички, ҳам ташқи меҳнат бозорига яқинлаштирмоқда.

РАҚАМЛИ ИМКОНИЯТ: НАМАНГАН ИТ-ХАРИТАЛАРГА КИРДИ

Вилоятда ИТ-парк филиали, ОТМларда икки инкубация маркази ва онлайн таълим имкониятлари шаклланди. 2026 йил 23 июнида Янги Наманганда ИТ-парк қурилишига тамал тоши қўйилди. 117 миллион долларлик дастур доирасида қарийб 18 минг квадрат метрлик мажмуа барпо этилиб, 2 мингга яқин юқори даромадли

иш ўрни яратиш, ИТ хизматлари ҳажмини йилга 500 миллиард сўмга, экспортни 30 миллион долларга етказиш режалаштирилган. 2026 йилнинг саккиз ойида "Ibrat Academy" орқали 240 минг 884 нафар ёш хорижий тил ўрганиб, 62 минг 246 нафари сертификат олди. "UzChess"дан 64 минг 255, "Мутолаа"дан 225 минг 586, "Устоз AI"дан 95 минг 21, "Қизлар академияси"дан 83 минг 515 нафар ёш фойдаланмоқда. Бу имкониятлар маҳаллий ёшлар учун масофавий ишлаш ва экспортбоп кўникмаларни эгаллаш йўлини кенгайтирмоқда.

ТАДБИРКОРЛИК ВА БАНДЛИК: ЁРДАМ ЭМАС, КАПИТАЛ

"Ёшлар дафтари"га киритилган ишсиз ёшга тадбиркорлик учун асбоб-ускуна харидига 7 миллион сўмга, хотин-қизларга 10 миллион сўмга субсидия, дастлабки уч ой ижара тўлови, иссиқхона ва курс харажатларининг 70 фоизини қоплаш каби механизмлар ишламоқда. Республикада 2024 йилда 180 минг ёшга 345 миллиард сўмлик ёрдам кўрсатилиб, ишсиз ёшлар сони 2 қарра қамайди, ишсизликнинг ҳоли маҳаллалар 1 минг 889 тага етди. Сўнгги етти йилда вилоят иқтисодиёти 2 баробар, экспорт 3 қарра ўсди, 65 триллион сўмлик инвестициялар ҳисобига 600 мингга иш ўрни яратилди. 2025–2029 йилларда 68 триллион 300 миллиард сўмлик 6 минг 831 та худудий лойиҳа қарали 165 минг 800 нафар аҳоли бандлигини таъминлаш белгиланган. 820,8 гектарда 72 та кичик саноат зонаси, жумладан, 18 та ёшлар саноат ва тадбиркорлик зонаси ташкил этилган; 1 минг 282 субъектнинг 1 минг 63 таси ишга тушиб, 60 мингга яқин янги иш ўрни яратилган.

МАЗМУНЛИ БЎШ ВАҚТ ВА СПОРТ:

ОММАВИЙЛИКДАН НАТИЖАГА

2026 йилнинг саккиз ойида вилоятда 28 минг 199 та маданий-маърифий тадбир, танлов ва мусобақага 630 минг 675 нафардан ортиқ ёш жалб этилди. Ватанпарварлик ва ҳуқуқий саводхонлик йўналишида 1 минг 75 та тадбир ва лойиҳа 3 минг 490 нафар ёшни қамраб олди. 679 та мактабдаги 3 минг 835 та гуруҳда 73 минг 467 нафар ўқувчи спорт билан шуғулланмоқда. 19 та спорт муассасасидаги 164 та паралимпия гуруҳида 870 нафар спортчига 100 нафар тренер, 12 та спорт макта-

бидаги 24 та адаптив гуруҳда 168 нафар спортчи 14 нафар тренер етакчилигида машғулотлар олиб борилмоқда. Мусобақалар орқали 2 минг 556 нафардан ортиқ иқтидорли ёш сараланди. 2026 йилнинг саккиз ойида республика чемпионат ва кубокларида наманганликлар 477 та олтин, 492 та кумуш, 784 та бронза; жаҳон чемпионат ва кубокларида 8 та олтин, 6 та кумуш, 14 та бронза; бошқа халқаро мусобақаларда 29 та олтин, 21 та кумуш ва 29 та бронза медал кўлга киритди.

ЯНГИ БОСҚИЧ: МУАММОНИ "СЕЗИШ"ДАН УНИ УРГАНИШГА

Наманган давлат университети ҳузурида "Ёшлар муаммоларини ўрганиш ва таҳлил қилиш маркази"нинг ташкил этилиши муҳим қадамдир. Марказ ҳудудлардаги реал муаммоларни илмий методлар билан ўрганиб, далилга асосланган тақлифлар тайёрлашни кўзда tutади. Энди фақат қамров эмас, натижа ҳам ўлчаниши керак: кредит олган ёшнинг бизнеси қанча яшайди, курс битирувчиси ишга жойлашадими, сертификат олган ўқувчи кейинги босқичга ўтдимми, чекка худуд ёшлари имкониятдан қай даражада фойдаланди?

РАҚАМЛАР ОРТИДАГИ ТАҚДИРЛАР

Ўн йилликнинг энг катта ўзгариши фақат бино, кредит ёки статистикада эмас, ёшларнинг ўзи ҳақидаги таъсирдор намоён бўлмоқда. Бугун у субсидия олган тадбиркор, грант ютган талаба, хорижий буюртмачи билан ишлайдиган дастурчи, дуал таълимда таъриба тўплайтган мутахассис ёки мамлакат шарафини ҳимоя қилаётган спортчи бўлиши мумкин. Албатта, сифатли ва барқарор иш ўринлари, олий таълим сифати, кредит ва субсидияларнинг узок муддатли самараси, ахборот етказиш ва худудлар ўртасидаги имконият тафовути каби масалалар ҳамон кун тартибда қолмоқда. Аммо асосий савол энди "Имконият борми?" эмас, "Яратилган имкониятдан қим ва қанчалик самарали фойдаланяпти?" деган босқичга ўтди. Наманган ёшлари учун ўтган ўн йиллик ваъдалардан шaroитларга ўтиш даври бўлди; кейинги вазифа эса шу шaroитларни ҳар бир маҳалла ва ҳар бир ёш учун реал натижага айлантиришдир.

Муносабат

Пардаҳол НОРҚОБИЛОВА,
Республика Маънавият ва маърифат маркази
масъул ходими

Ҳар бир халқ тарихида шундай қутлуғ саналар бўладики, улар нафақат янги бир даврни бошлаб беради, балки тарих зарваракларини безаб, миллатнинг келажак йўлини ёритади. Мамлакатимиз мустақиллигининг 35 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги Президентимизнинг таъриқ нутқи меҳнаткаш халқимиз учун шунчаки байрам таъриғи эмас, балки босиб ўтилган даврнинг сарҳисоби, бугунги куннинг гўзал қиёфаси ва порлоқ келажакимиз учун дастуруламал бўлди.

Дарҳақиқат, мустақилликни асраш, иқтисодиётни ривожлантириш, самарали ташқи ва ички сиёсатни йўлга қўйиш борасида амалга оширилган ислохотларимиз замирида халқимизнинг тинчлиги ва осойишталиги, фаровон турмуш тарзини таъминлашдек эзгу мақсад мужассам. Айниқса, сўнгги йилларда "Инсон қадри учун!" деган гўя давлат сиёсатининг марказига олиб чиқилди. "Халқ давлат идораларига эмас, давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши керак" деган тамойил асосида инсон манфаатлари ва унинг фаровонлиги устувор вазифа сифатида белгиланди.

Бугун катта авлод болалиги, ўқувчилик ва талабалик йиллари пахта эгатларида ўтганини, қишлоқ жойлардаги аҳоли, айниқса, хотин-қизларимизнинг турмуш тарзи фақат пахта яккахоқимлиги билан боғланиб қолганини афсус билан эслайди. Энг ачинарлиси, мажбурий меҳнатга ёш болаларнинг ҳам жалб этилгани оғриқли ҳақиқат эди. Ёки "прописка" масаласини оладиган бўлсақ, Ўзбекистон фуқароси бўла турган, ўз Ватанида ҳадик ва эрксиз яшаш ҳеч қайси инсоний ва ҳуқуқий мезонга тўғри келмасди. Валюта конвертациясига қўйилган чекловлар эса мамлакатимизни иқтисодий қарамликда ушлаб турувчи асосий ғовлардан бири эди.

Давлатимиз раҳбари 35 йил давомида амалга оширилган ишлар қўламага баҳо берар экан, тарих учун қисқа бўлган бу давр ўз мазмун-моҳияти билан асрий аҳамиятга эга эканига алоҳида ургу берди. Бу – шунчаки сиёсий баҳо эмас, балки миллатнинг ўз босиб ўтган йўли ва келажак мақсадларини аниқ англашни кўрсатувчи ички кўзгудир. Зеро, ҳар қандай мамлакатнинг куч-қудрати фақат ер ости бойликлари ёки ялпи ички маҳсулот кўрсаткичларида эмас, балки халқнинг ўз тарихига, ўз кучига ва танлаган йўлига бўлган мустаҳкам ишончида намоён бўлади.

Маълумки, дунёда геосиёсий зиддиятлар авж олаётган бир даврда Ўзбекистоннинг очиклик ва яхши қўшничилик сиёсати туфайли Марказий Осиё минтақасидаги кўп йиллик чегара муаммолари ҳал этилди. Минтақамиз энди низола эмас, балки дўстлик, ҳамкорлик ва ҳамжихатлик макони сифатида дунёга ибрат бўлмоқда. Мамлакатни дунёга кенг очиб – юксак сиёсий журъат ва узокни кўра билишни талаб қиладиган стратегик қарор эди. Йиллар давомида ёпиқ бўлган минтақани дўстлик ва ҳамкорлик маконига айлантириш осон кечгани йўқ. Бу, аввало, ички ислохотларни жадаллаштиришни, иқтисодиётни эркинлаштиришни ҳамда қўшнилари билан очик мулоқот йўлини танлашни тақозо этди. Натijasida, бугун Ўзбекистон нафақат Марказий Осиёнинг, балки бутун минтақанинг барқарорлик ва тараққиёт маркази сифатида эътироф этилмоқда.

Сўнгги йиллардаги таҳлилларга назар ташласак, илгари иқтисодиётимизга йилга 2–3 миллиард доллар хорижий инвестиция киритилган бўлса, бугунги кунда жалб қилинаётган чет эл сармояси 40–50 миллиард долларни ташкил этмоқда. Юртимизга инвестициялар билан бирга илгор технологиялар, замонавий билимлар ва янги иқтисодий имкониятлар кириб келмоқда.

Сўнгги йилларда 650 мингдан зиёд оиланинг янги уй-жойга эга бўлгани ҳар бир инсон манфаати ва ижтимоий ҳимояси амалда қафолатланаётганлигидан далолат беради.

Юртимизда қамбағалликни қисқартириш бўйича мутлақо янги – "Ўзбекистон таърибаси" яратилди. Қамбағаллик даражаси 2017 йилдаги 35 фоиздан бугунги кунга келиб 4 фоизга тушгани аниқ ва инкор этиб бўлмайдиган фактдир. Эҳтиёжманд оилаларнинг даромадини ошириш, одамларни касбга ўқитиш, саломатлигини мустаҳкамлаш ва яшаш шaroитларини яхшилашга қаратилган "Маҳаллабай" ишлаш тизими ҳам ўз самарасини берди – 10 миллиондан ортиқ инсоннинг турмуш шaroити яхшиланди.

Соҳадаги ислохотлар таълим ва соғлиқни сақлаш тизимида ҳам яққол намоён бўлмоқда. Сўнгги йилларда мактабгача таълим қамрови 78 фоизга етказилди, мактабларда 1,5 миллион қўшимча ўқувчи ўрни яратилди. Олий таълимда тахсил олаётган талабалар сони 1 миллион 600 минг нафарга етди. Энг қувонарлиси, талабаларнинг 50 фоиздан ортигини хотин-қизлар ташкил этмоқда. Зеро, қизларнинг билимли бўлса, оила маърифатли бўлади, маърифатли оила эса мустаҳкам ва ривожланган жамиятнинг пойдеворидир.

Шу билан бирга, аҳоли генофондини сақлаш ва инсон капиталини ривожлантиришнинг муҳим йўналиши бўлган соғлиқни сақлаш соҳасидаги ижобий ўзгаришлар натижасида гўдақлар ва оналар ўлими 4 бараварга қамайди. Халқимизнинг ўртача умр кўриш давомийлиги илгариги 66,4 ёшдан 75,4 ёшга етди.

Бугун эришилаётган улкан ўзгаришларнинг ҳақиқий эгаси ва ижодкори айнан фидойи, меҳнаткаш ва олажаноб халқимиздир. Мана шу нуктада "Халқ ва давлат уйғунлиги" тушунчасининг аслида қанчалик ҳаётий ва муҳим экани аён бўлади. Давлат – халққа хизмат қилувчи восита, халқ эса – тараққиётнинг асл манбаи ва ягона мезонидир. Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек: "Келуси ўн йиллик биз учун миллий юксалиш даври бўлади. Бунини фақат ва фақат халқимизнинг ақл-заковати, меҳнати ва бирдамлиги орқали ўзимиз бунёд этамиз".

Ушбу эзгу мақсадда юртимизда инсон қадрини юксалтирадиган "Юксалишнинг етти миллий дастури" ҳаёгга татбиқ этилмоқда. Бу – Янги Ўзбекистон тараққиётини сифат жиҳатидан янги босқичга олиб чиқувчи яхлит стратегик тизим ҳамда Учинчи Ренессанс пойдеворини қуришнинг аниқ йўл харитасидир.

Хулоса ўрнида таъкидлаш жоизки, "Халқ ва давлат уйғунлиги" – амалий сиёсатнинг ўзагини ва мазмун-моҳиятини белгилувчи қудратли ҳаракатдир. Давлат дастурлари қанчалик пухта ишлаб чиқилмасин, агар улар халқнинг реал эҳтиёжлари ва орзу-умидлари билан уйғунлашмаса, қутилган самарани бермайди. Ва аксинча, халқнинг ижодий кучи ва фидокорона меҳнати давлат томонидан тўғри йўналтирилса, миллат буюк марраларни эгаллайди.

“ИХЛОС МЕД”ГА ИХЛОС ОРТМОҚДА

САЛОМАТЛИККА ЭЪТИБОР – ИНСОНГА ЭЪТИБОР

Эрталаб. Қорасув массиви аста-секин уйғонаётган палла. Кўчаларда одамлар ўз юмуши билан шошилмоқда. Кимдир ишга, кимдир бозорга, яна кимдир шифо илинжида йўл олган. Инсонни бу ерга бошлаб келади-ган йўллар турлича. Аммо мақсад бир – соғлик, хотиржамлик ва ахши кунларга ишонч.

Қорасув массивида қад ростлаган “Ихлос мед” хусусий клиникасига кирган одам ана шу мухитни ҳис қилади. Бу ерда оқ халатли шифокорларнинг фаолияти, беморлар билан мулоқоти, текширув хоналаридан эшити-лаётган овозлар – барчаси бир мақсадга хизмат қилади: инсон саломатли-гига ғамхўрлик қилиш.

Клиника ташкил топганига ҳали икки йил бўлди. Ташқи томондан қараганда, бу қисқа муддат. Аммо тиббиётда ҳар бир кун, ҳар бир бемор тақдири, ҳар бир қўйилган ташхис ва ҳар бир кўрсатилган ёрдам катта масъу-ليات демекдир.

“Ихлос мед” 60 ўринга мўлжалланган кўп тармоқли тиббиёт маскани си-фатида фаолият юритмоқда. Бу ерда 30 га яқин тиббиёт ходими меҳнат қилипти.

ЗАМОНАВИЙ ТИББИЁТ – ЯҚИН МАНЗИЛДА

Қорасув массиви ва унинг атрофида 200 мингдан зиёд аҳоли истиқомат қилади. Бундай катта ҳудуд учун сифатли тиббий хизматнинг яқин ва қулай бўлиши ниҳоятда муҳим.

“Ихлос мед” клиникасида замонавий тиббиёт имкониятларидан кенг фойдаланишга алоҳида эътибор қаратилган. Бу ерда лапароскоп, эндос-коп, колоноскоп, ЛОР комплекси каби замонавий тиббий ускуналар мав-жуд.

Замонавий ускуна – шунчаки темир ва техника эмас. У шифокорнинг имкониятини кенгайтиради, ташхисни аниқлашга ёрдам беради, бемор учун эса вақт ва ортиқча оворагарчилиқни тежайди.

Клиника бош шифокори Адҳам Ортиқов билан суҳбатлашар эканмиз, унинг гапларида бир фикр қайта-қайта такрорланди: тиббиётда ишонч қозониш осон эмас. Бу иш ҳар кун, ҳар бир бемор билан муносабатда исботланади.

БИР МАСКАНДА – БИР НЕЧА ЙўНАЛИШ

Тиббиётнинг ўзи бир дунё. Ҳар бир соҳанинг ўз мураккаблиги, ўз масъулияти бор.

“Ихлос мед”да жарроҳлик, терапия, неврология, гинекология, урология, офтальмология ва физиотерапия йўналишларида хизмат кўрсатилади.

Шунингдек, бу ерда турли лаборатория текширувларини амалга оши-риш имконияти ҳам мавжуд.

Бемор учун эса бу – катта қулайлик. Керакли текширув, мутахассис маслаҳати ва муолажа бир масканда жамланган вақтнинг тежайди, энг муҳими, инсоннинг руҳий хотиржамлигига хизмат қилади.

Чунки касалликнинг ўзи бир ташвиш бўлса, унинг давосини излаб сар-сон бўлиш яна бир ташвишдир.

БЕМОР МИННАТДОРЛИГИ – ЭНГ КАТТА БАҲО

Тиббиёт муассасасининг ҳақиқий баҳосини фақат биноси, замонавий жиҳозлари ёки хизмат турлари билан ўлчаб бўлмайди.

Энг катта мезон – беморнинг дуоси ва миннатдорлиги.

Тойлоқ туманидан келган Маҳбуба Қобилова ҳам “Ихлос мед”да олиб бо-рилган муолажалардан мамнулигини билдириди.

– Бу ерда муолажалар сифатли. Шифокорлар беморга эътибор билан муно-сабатда бўлишади. Замонавий шaroитлар яратилгани ҳам инсонга ишонч бе-ради, – дейди Маҳбуба Қобилова.

Унинг бу сўзлари оддийдек туюлиши мумкин. Аммо шифокор учун бе-морнинг “тузалиб кетдим”, “раҳмат” деган бир оғиз сўзи баъзан энг катта мукофотдан ҳам қиммат.

ИХЛОС БОР ЖОЙДА ИШОНЧ БОР

Тиббиётда технология муҳим. Замонавий ускуна муҳим. Малакали му-тахассис муҳим.

Аммо буларнинг барчасини бирлаштирадиган яна бир тушунча бор – ихлос.

Зеро, инсон саломатлиги билан боғлиқ ишда ихлоссиз натижа бўл-майди. Беморга айтилган бир оғиз илиқ сўз ҳам, уни диққат билан тинглаш ҳам, чин дилдан кўрсатилган ёрдам ҳам ўз моҳияти билан инсонпарварлик-дир.

“Ихлос мед” номи ҳам бежиз танланмагандек. Клиниканинг бугунги фа-олиятида ана шу номга муносиб бўлиш, аҳоли ишончини оқлаш ва тиббий хизмат сифатини янада юксалтириш истаги сезилади.

Икки йил – фаолиятнинг бошланиши, холос. Олдинда яна кўп режалар, янги вазифалар ва янада юксак марралар бор.

Самарқанднинг Қорасув массивида эса ҳаёт давом этмоқда. Одамлар ишга, ўқишга, юмушга ошиқади. Ораларида “Ихлос мед” сари йўл олган-лар ҳам бор.

Уларнинг ҳар бири бу ерга турли дард, турли ташвиш билан келиши мумкин. Аммо уларни бир нарса – соғайишга бўлган ишонч бирлашти-ради.

Шу маънода, “Ихлос мед”нинг энг катта ютуғи замонавий ускуналар ёки кўрсатилган хизматлар эмас, балки инсонлар калбида шаклланаётган ишончдир.

Чунки тиббиётда ишонч бор экан – умид бор. Умид бор экан – ҳаётга ихлос уйғонади.

Ориф HOЛИҚУЛОВ

КИЧИК БИЗНЕС:

аҳолини унга кенг жалб қилиш нега давлат сиёсати даражасига кўтарилиди?

Бугунги кунда иқтисодиётнинг муҳим таркибига айлан-ган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳаси ички бо-зорни зарур товар ҳамда хизматлар билан тўлдиришнинг асосий манбаи бўлиб қолмоқда. Кичик бизнес дунёнинг барча мамлакатларида иқтисодиёт ва инновациялар локо-мотиви саналади. Кичик тадбиркорлик иқтисодиётда рақо-бат мухитини шакллантириш, унинг мослашувчанлигини таъминлашнинг муҳим омили ҳамдир. Кейинги йилларда юртимизда ушбу соҳага бўлган эътибор ҳам, муносабат ҳам тубдан ўзгарди. Тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланиш истагида юрган инсон борки, давлатимиз томонидан қўл-лаб-қувватланмоқда, уларга зарур шарт-шароитлар, имко-ниятлар яратиб берилмоқда.

Мавлуда ЯХШИЕВА, Тошкент давлат иқтисодиёт университети доценти, иқтисод фанлари номзоди

Мамлакатимизда тадбиркор-лиқни ҳар томонлама қўллаб-қувват-лаш, аҳолини кичик ва ўрта бизнесга кенг жалб қилиш давлат сиёсати да-ражасига кўтарилиб, соҳани ривож-лантиришга қаратилган қўллаб-қонун, фармон ва қарорлар қабул қилинди. Утган даврда тадбиркорликка эътибор қаратилиб, тадбиркор йўлга тўсиқ бў-лиш давлат сиёсатида хиёнат деб қа-бул қилинди. Асоссиз текширувларга чек қўйилди, бизнес вакиллари рағбат-лантирилди, ишбилармонлик ташаб-буслари қўллаб-қувватланди. Бундай қулайлик ва имкониятлар натижасида янги субъектлар кўпайди.

“Ўзбекистон – 2030” стратегиясида ҳам кичик ва ўрта бизнеснинг халқро бозорларга чиқишига имконият яра-тиш, микро молиялаштиришни ривож-лантириш, инновациялар ва стартап-ларни қўллаб-қувватлаш ҳамда йирик бизнес билан кооперацияни ривожлан-тиришнинг янги инструментларини амалиётга жорий этиш устувор вазифа сифатида белгилангани эътиборга мо-лик.

Президентимизнинг 2023 йил 15 ноябрдаги “Аҳолини кичик ва ўрта бизнесга кенг жалб қилишнинг қў-шимча чора-тадбирлари тўғриси-да”ги қарори ҳам кичик ва ўрта биз-несни молиявий қўллаб-қувватлашга қаратилгани билан аҳамиятлидир. Ушбу ҳужжатнинг асосий мақсади – аҳолини кичик ва ўрта бизнесга жалб қилиш. Кичик ва ўрта бизнес субъект-лари ҳудудлар, айниқса, кичик шаҳар-лар ва қишлоқ жойларининг мўътадил ривожланишида муҳим аҳамият касб этади. Ушбу ҳудудларда кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш ва уни қўл-лаб-қувватлаш янги иш ўринлари яра-тишга ва умумий бандлиқни оширишга ҳисса қўшади. Қолаверса, аҳоли даро-

риш субъектларини ташкил этиш ва уларнинг ривожланиши учун етарли шарт-шароитлар яратиб бериш орқали бозордаги монополия даражасини па-сайтириш мумкин. Шунингдек, мазкур соҳа истеъмол бозоридаги талаб ва таклиф мувозанатини тиклаш ҳамда таъминлашда асосий томонлардан би-ридир.

Бугун мамлакатимизда бирон-бир маҳсулотнинг, хоҳ у озиқ-овқат товар-лари бўлсин, хоҳ кийим-кечак ёки уй-рўзғор буюмлари бўлсин, кучли тақчиллигининг вужудга келишидан хавфсираш ҳолати мавжуд эмас. Чунки ўз фаолият хусусиятига кўра истеъ-молдаги аҳамиятсиз ўзгаришга ҳам ўта сезгирлик билан эътибор қаратувчи ки-чик тадбиркорлар қисқа муддат ичида бозордаги ҳар қандай тақчилликка ўз муносабатларини билдиради. Тақчил-лиги ортидан нархи кўтарилган маҳ-сулотни дастлаб бошқа ҳудуд ёки чет мамлакатлардан олиб келиш, ўрта ёки узоқ муддатли даврда унинг мил-лий ишлаб чиқаришини йўлга қўйиш орқали бозордаги талаб ва таклиф му-возанатини тиклайди.

Тадбиркорлик субъектлари ўзининг мослашувчанлиги ва нисбатан кам ка-питал харжлиги тугафли йирик корхо-наларга қараганда ишлаб чиқаришни модернизациялаш ва маҳсулот турини янгиллашни муваффақиятлироқ таъ-минламоқда, бозор талабига тезроқ мослашмоқда, аҳоли бандлиги маса-ласини ҳал қилмоқда.

Ўзбекистонда аҳоли ўсиш суръат-лари юқори, унинг 60 фоиздан ортиғи қишлоқда яшайди, шунинг учун банд-лиқни таъминлаш масаласи долзарб аҳамият касб этади. Сўнгги йилларда хизматлар соҳасини ривожлантириш борасида олиб борилаётган ислохот-лар ҳамда кичик тадбиркорлик субъ-ектларига берилган имконият ва преференциялар натижасида, хизмат-лар соҳасининг оқватланиши ташкил этиш, автомобиль транспорти хизмат-лари ва таълим йўналишларида ҳам қўллаб кичик корхона ва микрофирма-лар очилаётганлигини кўришимиз мум-кин.

Маҳаллий кичик тадбиркорликнинг ўзига хос белгиси шундан иборатки, бугунги кунда бизнес субъектлари сонининг ўз-ўзидан ортиши юз бермоқда, бошқа кичик тадбиркорлик шакллари эса анча секин ривожланмоқда. Юридик шахс ташкил қилмасдан фаолият юритувчи кичик тадбиркорлик субъектлари юридик шахс ташкил қилган субъект-ларга нисбатан кўпроқ давлат имти-ёзларига эга. Якка тартибдаги тад-биркорлик бошқа кичик тадбиркорлик субъектлари учун жиддий рақобатчиға айланмоқда, бу эса уларнинг кейинги

ривожига салбий таъсир кўрсатади ва турли ҳўжалик юритиш шаклларидаги кичик корхоналарнинг ўз-ўзидан йўқ бўлиб кетишига олиб келади.

Олиб борилаётган илмий тадқиқот-лар натижасида кичик бизнес ва ху-сусий тадбиркорликни янада ривож-лантириш орқали рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш учун қуйидагича ҳулосага келиш мумкин:

❖ Республикамиз вилоятларида иқтисодий ислохотларни амалга ошириш учун маҳаллий ҳокимият бошқаруви томонидан тадбиркорлик фаолиятини ривожлантиришнинг зарурий шарт-шароитларини яратиб бериш, ишлаб чиқариш ва истеъ-мол товарлари вилоят аҳолисининг иқтисодий ҳолатларини эътиборга олган ҳолда нархлар асоссиз ўсиши-нинг олдини олиш зарур;

❖ кичик бизнес ва хусусий тад-биркорлик субъектларини ривожлан-тиришдан асосий мақсад нафақат аҳолини иш билан бандлигини таъ-минлаш, маҳаллий ресурслардан са-марали фойдаланиш асосида маҳал-лий саноат тармоқларини ривожлан-тириш, балки мамлакатнинг экспорт салоҳиятини ҳам оширишдир;

❖ вилоятларда кичик бизнес фао-лиятини ривожлантириш, маҳаллий ресурслар асосида ишлаб чиқаришни ташкил этиш кам инвестиция маб-лағларини талаб этиб, уларниге боз-зор конъюнктураси талабларига тез мослаша олишига имкон беради;

❖ ишлаб чиқариш тадбиркорлиги фаолиятини олиб боришда, ҳуқуқий, сиёсий, иқтисодий ва иқтисодий омиллар ўзаро боғлиқликда амалга оширилиши унинг самарали ривожла-нишини таъминлайди;

❖ тадбиркорлик субъектлари-нинг қишлоқ жойларида, аҳоли зич яшайдиган ҳудудларда жойлаштири-лиши бозор иқтисодиётининг барқар-ор ривожланиши ва ишлаб чиқариш кучларини иш ўринлари билан таъ-минлашни, маҳаллий хом-ашё ресурс-лардан самарали фойдаланишни таъминлайди;

❖ тадбиркорлик фаолияти ўзи-нинг хусусияти ва турларига қараб ишлаб чиқариш, тижорат, молиявий ва маслаҳат тадбиркорликларидан иборат бўлиб, улар мушакил субъ-ект сифатида бозор иқтисодиёти шaroитида ўзаро боғлиқликда фао-лият олиб боришлари зарур. Бунинг учун вилоят туманларида инно-вацион молиялаштириш, пул-кредит, ахборот, консалтинг, франчайзинг, инжирининг ва лизинг хизматлари тадбиркорлигини рақобат асосида ташкил этиш зарур.

ИЧКИ АРИҚЛАР БЕТОНЛАШДИ

Халқ депутатлари Фурқат тумани Кенгаши де-путати Нодиржон Олимов ташаббуси билан аҳоли муурожаатлари асосида “Қўқонбой”, “Чиркай” ва “Ар-дахшон” маҳаллаларида жами 4 километр ички ариқлар бетонлаштирилмоқда.

Авваллари ёз ойларида сув кўпайиши натижасида ариқлар-дан сув тошиб, кўча ва хонадонларга кириш аҳолига қатор ноқу-лайликлар туғдирар эди. Айни пайтда туман маҳаллий бюд-жети маблағлари ҳисобидан ариқларни таъмирлаш ва бетон-лаштириш ишлари олиб боришмоқда.

Депутат Н.Олимов экспертлар гуруҳи вакили Т.Йўлдошев билан биргаликда “Қўқонбой” МФИдаги ишлар жараёнини ўр-ганиб, қурилиш сифати, техник талабларга риоя этилиши ва ишларни ўз вақтида якунлаш масалаларига эътибор қаратди.

Амалга оширилаётган ишлар натижасида сув йўқотишлари камайиб, “Чиркай” МФИ ҳудудида сувни барқарор етказиб бе-риш ҳамда аҳоли учун қулай шароит яратиш кўзда тутилган.

Фаргона вилоят кенгаши матбуот хизмати

МАСТ ҲОЛДА РУЛГА ЎТИРГАНЛАРНИ УМРБОД ҲАЙДОВЧИЛИК ҲУҚУКИДАН МАҲРУМ ҚИЛИШ ТАКЛИФ ЭТИЛДИ

ТАҲРИРИЯТДАН: Йўл ҳаракати хавфсизлиги масаласи юртимизда ўта жиддий, оғриқли ва долзарб муаммога айланиб бормоқда. Бу бежиз эмас, албатта. Йўлларда содир бўлаётган автоҳалокатлар, йўл қоидаларни менсимаслик, маст ҳолда рул бошқариш сингари аянчли вазиятларга тобора кўпроқ дуч келмоқдамиз. Ваҳоланки, бу борада ҳар қандай қоидабузарлик инсон ҳаёти, унинг соғлиғи, хавфсизлигига бевосита ва билвосита боғлиқ.

Мазкур муаммо, жумладан, маст ҳолда рулга ўтиришлар юзасидан "Адолат" социал-демократик партияси ўзининг қатъий позициясига эга ва мазкур нуқтаи назар Сайловолди дастурида бундай акс этган: **"Йўл ҳаракати хавфсизлиги соҳасида қонун устуворлигини таъминлаш мақсадида ҳайдовчилар томонидан йўл ҳаракати қоидаларини мунтазам бузганлик учун қонун ҳужжатларида жазо чораларини кучайтириш, шу жумладан, транспорт воситасини маст ҳолда бошқарган ёки оғир оқибатларга сабаб бўлган ҳолатларда умрбод ҳайдовчилик ҳуқуқидан маҳрум қилиш таклиф этилади"**.

КАМЕРАЛАР КЎПАЙДИ, АММО МУАММО БАРТАРАФ БЎЛМАДИ

Телекўрсатувда йўл ҳаракати қоидалари бузилишининг оқибатлари билан бир қаторда, унинг сабаблари ҳам муҳокама қилинди.

Бугун йўлларда турли қоидабузарликларни қайд этадиган камералар кўпайган. Ҳайдовчиларга жарималар қўлланилмоқда. Шунга қарамай, хавфли вазиятлар давом этмоқда.

Энг оғриқли жиҳати эса, қоидабузарлик оқибатида қоидаларни бузмаган бегуноҳ инсонлар, жумладан, болалар ҳам жабр кўраётгани таъкидланди.

Демак, муаммони фақат жарима миқдорини ошириш орқали ҳал қилиш мумкинми, деган савол очик қолмоқда.

"ЖАРИМА БИЛАН ҲАЙДОВЧИНИ ТАРБИЯЛАБ БЎЛМАЙДИ"

Муҳокамада ҳуқуқ ҳимоячилари томонидан билдирилган асосий фикрлардан бири – ҳайдовчиларни фақат жарима билан интизомга чақириш етарли эмас.

Уларнинг фикрича, айрим қоидабузарликлар шунчалик жиддий хавф туғдирадиган, бундай ҳолатларда жавобгарлик ҳам шунга яраша бўлиши керак.

Мақсад эса фақат жазоланмас эмас, балки ҳайдовчини қоидабузарлик содир этишдан олдинроқ тўхтатиб қолиш.

Яъни, ҳайдовчи жаримага тушишдан қўрққани учун эмас, ўзининг ҳаракати бошқа инсон ҳаётига хавф туғдиришини англагани учун қоида бузмаслиги керак.

МАҲАЛЛАЛАРДА ТЕЗЛИК 30 КМ/СОАТГА ТУШИРИЛИШИ МУМКИН

Муҳокама давомида диққатга сазовор яна бир таклиф билдирилди.

Унга кўра, маҳаллалар ичига камералар ўрнатиб, транспорт воситаларининг тезлигини 30 км/соат билан чеклаш таклиф этилмоқда.

Бу гоё, аввало, пиёдалар, болалар ва маҳалла ҳудудида ҳаракатланадиган бошқа аҳолининг хавфсизлигини таъминлашга қаратилган.

Чунки маҳалла кўчаларида автомобиль ва пиёдалар ўртасидаги масофа кўпинча жуда қисқа бўлади. Бундай ҳудудларда юқори тезлик хавфни кескин ошириши мумкин.

Тезликни назорат қилувчи камералар эса қоидабузарликни аниқлаш билан бирга, ҳайдовчиларни эҳтиёткорликка мажбурловчи омил сифатида кўрилмоқда.

МАСТ ҲОЛДА РУЛГА ЎТИРГАНЛАР УЧУН ЭНГ КЕСКИН ТАКЛИФ

Муҳокаманинг энг кўп эътибор тортган ташаббусларидан бири – **автомобилни маст ҳолда бошқарган шахсларни умрбод ҳайдовчилик ҳуқуқидан маҳрум қилиш** таклифи бўлди.

Бу жуда кескин чора.

Ҳозирча бу фикрни қабул қилинган янги қоида ёки қуца қирган қонун сифатида талқин қилиш мумкин эмас. Бу – телекўрсатувда муҳокама қилинган ва билдирилган таклиф.

Бироқ унинг ортида турган асосий фикр аниқ: маст ҳолда рулга ўтириш нафақат ҳайдовчининг ўзи, балки йўлдаги ўнлаб инсонларнинг ҳаёти учун жиддий хавф туғдиради.

Шу сабабли бундай қоидабузарликка нисбатан жазони кучайтириш масаласи жамоатчилик муҳокамасида тобора кўпроқ кўтарилмоқда.

МУАММОГА ФАҚАТ ОҚИБАТ ЭМАС, САБАБ НУҚТАИ НАЗАРИДАН ҚАРАШ КЕРАК

Дастурда "Адолат" СДП Сийёсий Кенгаши раисининг ўринбосари Ислон Ҳамроев ҳам иштирок этиб, йўл ҳаракати хавфсизлиги билан боғлиқ масалалар юзасидан фикр билдирди.

Шу сабабли ҳам "Адолат" СДП бу йўналишда мамлакатимизда олиб борилаётган барча эзгу саъй-ҳаракатларни, хусусан, оммавий ахборот воситаларидаги чиқишларни қўллаб-қувватлайди. Жумладан, "Ўзбекистон" телеканалининг **"Муносабат"** дастурида йўллардаги хавфли вазиятлар, ҳайдовчиларнинг масъулияти, пиёдалар хавфсизлиги ва қоидабузарликларни жазолаш самарадорлиги жиддий ва қизғин муҳокама қилинди.

Муҳокама давомида иштирокчилар бир саволга алоҳида урғу беришди: **"КАМЕРАЛАР ВА ЖАРИМАЛАР КЎПАЙГАНИ БИЛАН НЕГА ЙЎЛЛАРДА ХАВФЛИ ҲОЛАТЛАР ҲАМОН САҚЛАНИБ ҚОЛМОҚДА?"**

Давра суҳбатида ҳуқуқ ҳимоячилари жарима ва тушунтириш ишлари ҳайдовчини етарлича тарбияламаслигини таъкидлаб, жазони янада кучайтириш бўйича кескин таклифларни илгари сурди.

Қуйида мазкур давра суҳбати хусусида "zamin.uz" сайтида эълон қилинган мақолани таҳрир қилинган ҳолда эътиборингизга ҳавола этамиз.

Муҳокамада асосий эътибор қоидабузарлик содир бўлганидан кейин жазо қўллашдан ташқари, унинг олдини олиш механизмларини кучайтириш зарурлигига қаратилди.

Бу эса йўл ҳаракати хавфсизлиги масаласида ёндашуви ўзгартириш зарурлигини кўрсатади.

Фақат **"ҚАНЧА ЖАРИМА СОЛИШ КЕРАК?"** деган савол эмас, балки:

- ✓ НЕГА ҳайдовчи қоида бузмақда?
- ✓ НЕГА тезликни оширишдан қўрқмапти?
- ✓ НИМА учун маст ҳолда рулга ўтиришга қарор қилипти?
- ✓ НЕГА КАМЕРА БОРЛИГИГА ҚАРАМАЙ, ҚОИДАБУЗАРЛИК ДАВОМ ЭТМОҚДА?
- ✓ ПИЁДАЛАР ВА БОЛАЛАР ХАВФСИЗЛИГИНИ ҚАНДАЙ КУЧАЙТИРИШ МУМКИН? КАБИ САВОЛЛАР ҲАМ МУҲИМ.

ҲАЙДОВЧИ МАСЪУЛИЯТИ БИЛАН БИРГА ПИЁДА ХАВФСИЗЛИГИ ҲАМ МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

Йўл ҳаракати хавфсизлиги фақат ҳайдовчига боғлиқ эмас.

Муҳокамада **пиёдаларнинг масъулияти ва хавфсизлиги** масаласи ҳам кўтарилди.

Йўлдаги ҳар бир иштирокчи – ҳайдовчи ёки пиёда – белгиланган қоидаларга амал қилиши керак.

Аммо автомобиль ва пиёда ўртасидаги тўқнашувда жисмоний жиҳатдан пиёданинг ҳимояси анча заиф бўлгани учун, айниқса, аҳоли гавжум ҳудудларда ҳайдовчининг эҳтиёткорлиги алоҳида аҳамият касб этади.

Шу нуқтаи назардан маҳаллаларда тезликни 30 км/соатга тушириш таклифи ҳам аҳоли яшайдиган ҳудудларда хавфни камайтириш чораси сифатида кўрилмоқда.

ЖАЗОНИ КУЧАЙТИРИШ ЕТАРЛИМИ?

Муаммонинг энг баҳсли нуқтаси ҳам шу бўлди.

Бир томондан, оғир қоидабузарликлар учун қаттиқ жазо қўллаш ҳайдовчиларни тийиб туриши мумкин. Иккинчи томондан эса йўл ҳаракати хавфсизлиги фақат жазо билан таъминланмайди.

Бунинг учун: **НАЗОРАТ + ПРОФИЛАКТИКА + ЙЎЛ ИНФРАТУЗИЛМАСИ + ҲАЙДОВЧИЛИК МАДАНИЯТИ + ТАЪЛИМ + ҚАТЪИЙ ЖАВОБГАРЛИК** биргаликда ишлаши керак.

Акс ҳолда жарима миқдори оширилса ҳам ҳайдовчиларнинг машина бошқаришда хавфлилик даражаси ўзгармаслиги мумкин.

МУҲОКАМА ЖАМОАТЧИЛИК УЧУН МУҲИМ СИГНАЛ БЕРДИ

"Муносабат" дастуридаги муҳокама ҳозирча янги қоидалар қабул қилинганни аниқламайди.

Маҳаллаларда 30 км/соат тезлик лимити ўрнатилиши ёки маст ҳолда рулга ўтирганларни умрбод ҳайдовчилик ҳуқуқидан маҳрум қилиш каби ташаббуслар – **муҳокама қилинган таклифлар**.

Аммо улар жамиятда йўл ҳаракати хавфсизлигига бўлган талаб кучайиб бораётганини кўрсатади. Чунки масала оддий жарима ёки ҳайдовчининг шахсий хатоси билан чекланмайди. Гап баъзан бегуноҳ инсоннинг ҳаёти ҳақида кетади.

Шунинг учун энди асосий савол "Жарима қанча бўлади?" эмас, балки йўлларда одамлар ҳаётини қандай қилиб ишончлироқ ҳимоя қилиш мумкинлиги билан боғлиқ.

Телекўрсатувда билдирилган таклифлар эса бу савол атрофидаги муҳокама янада кучайтириши ва охир-оқибат ишончли жавобга, тўлақонли ечимга олиб келиши мумкин.

ШАРҚ НОБЕЛЧИЛАРИ НИМА ДЕЙДИ?

Ривожланиш ва бой бўлиш бошқа-бошқа нарсалардир. Масалан, араблар бой, аммо ривожланган эмас. Биз ҳам араблардан ўрнатилган олимпиада ривожланишини эмас, бойишни истаяпмиз. Шу сабаб илмий ва маданиятлик инсонларга эмас, пулдор ва нуфузли инсонларга ҳурмат кўрсатилмоқда.

Азиз САНЖАР,
турк олими,
Нобель мукофоти соҳиби

Ғарбдагилар даҳо эмас, биз ҳам аҳмоқ эмасмиз. Шунчаки, улар омадсиз инсонни то муваффақиятга эришгунча қўллаб-қувватлайдилар, биз эса муваффақият қозонган кишига то йиқилгунча қарши қурашамиз...

Доктор Аҳмад ЗУВАЙЛ,
кимё бўйича Нобель мукофоти лауреати,
Миср

УЧ ЭЛАК

Бир киши Сукротдан сўради:
– Биласанми, дўстинг сен ҳақингда нималар деди?
– Шошма, сабр қил, – тўхтатди уни Сукрот, – айтмоқчи бўлганингни аввал уч элакдан ўтказгин.
– Уч элакдан?
– Ҳа, аввал ҳақиқат элагидан. Айтмоқчи бўлганинг ҳақиқат эканлигига ишонсанми?
– Йўқ, мен бунинг эшитдим.
– Демак, сен бу тўғрими ёки йўқми, билмайсан. Унда иккинчи элакдан ўтказ – эзгулик элагидан. Сен дўстим тўғрисида гап айтмоқчисан, лекин бунинг тўғрилигига ҳатто ўзинг ҳам ишонмайсан. Учинчи – фойда элагини синая қўрайлик. Сен айтиб бермоқчи бўлганинг менга шунчалик ҳам муҳимми?
– Билмайман. Сенга зарур бўлмаса керак.
– Шундай экан, – хулоса қилди Сукрот. – Сен менга айтмоқчи бўлган нарсаларда на ҳақиқат, на эзгулик, на фойда бор. Демак, гапиришингга ҳоҳлат ҳам йўқ.

Баҳром АБДУҲАЛИМОВ
Наримон УМАРОВ
Мухаммад АЛИ
Гавхар АЛИМОВА
Мухаррам ДАДАХОДЖАЕВА

Қодир ЖЎРАЕВ
Озода ПАРПИБОЕВА
Тошпўлат МАТИБАЕВ
Абдуқамол РАҲМОНОВ
Собир ТУРСУНОВ

QR коди
орқали
газетанинг
электрон
вариантини
юклаб олинг!